
[2025-15-RE](#)

Causa 2025-15-RE

(C-JR Restauració, SL c/ S. G.)

Número de registre 118-2025. Recurs d'empara

Aute del 14 d'abril del 2025

BOPA núm. 47, del 23 d'abril del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 25 de febrer del 2025, per la representació processal de la societat C-JR Restauració, SL, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute de l'11 de febrer del 2025, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i per extensió contra totes les resolucions judicials pronunciades en el marc del procediment ordinari 7000068/2022, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li les resolucions impugnades amb retroacció del procediment, que es reconegui a la societat recurrent el seu dret a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs i que se li acordi una indemnització econòmica pel mal funcionament de l'Administració de Justícia;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Pastor Vilanova;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. L'arrendatària d'un restaurant radicat al Pas de la Casa, que es trobava connex amb un altre local de restauració, va interposar un procediment de tutela sumària contra la societat C-JR Restauració, SL, per tal que aquesta reposés el conducte d'extracció de fums en l'estat que es trobava abans d'haver-lo tallat, tot connectant-lo al conducte d'evacuació vertical de l'edifici a través del seu propi local.

1.2. El 9 de setembre del 2021, la Secció Civil 4 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual estimava aquesta demanda i condemnava la societat C-JR Restauració, SL a reposar el conducte d'extracció de fums en l'estat en què es trobava abans d'haver-lo tallat i plegat endins, a respectar la possessió d'aquesta instal·lació i a abstenir-se de pertorbar la possessió de la demandant o d'amenaçar-la en un futur.

En aquesta sentència la batlle indicava que amb independència dels motius que van dur a la societat recurrent a prendre aquesta decisió, l'alteració del sistema d'extracció havia d'efectuar-se amb l'acord de la demandant, i, en el seu defecte, calia recórrer de manera prèvia a les autoritats administratives o als tribunals.

1.3. La representació processal de la societat recurrent va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 4 de març del 2022, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que acordava desestimar aquest recurs i confirmar íntegrament la decisió de la primera

instància.

1.4. La representació processal de la societat recurrent va presentar, aleshores, un procediment declaratiu contra el titular del domini útil del local connex al seu en què al·legava l'alt risc d'incendi que suposava que els greixos i els fums de les cuines dels dos restaurants transitessin a la vegada a través d'una única canonada, i, en què demanava, entre d'altres, que es declarés que la contrapart no tenia cap servitud o qualsevol altra mena de dret que li permetés fer passar pel seu local cap conducte i/o canonada d'extracció de fums.

Davant del risc d'incendi esmentat, en el marc de l'execució del procediment de tutela sumària, va sol·licitar davant la Secció Civil 4 de la Batllia la suspensió de l'execució de la seva sentència del 9 de setembre del 2021 i la de la sentència del 4 de març del 2022, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

1.5. El 30 de novembre del 2022, la Secció Civil 4 de la Batllia va prendre un acord en què no donava lloc a la petició de suspensió dels efectes de les sentències esmentades, sense perjudici de la resolució que pogués efectuar el batlle competent en el marc del procediment declaratiu instat per la part recurrent.

1.6. La representació processal de la societat C-JR Restauració, SL va tornar a formular la seva petició de suspensió, però aquesta vegada davant la Secció Civil 7 de la Batllia, la qual estava al càrrec de la seva demanda declarativa de domini i reivindicatòria.

1.7. El 18 de maig del 2023, la Secció Civil 7 de la Batllia va dictar un aute en què decidia denegar la mesura cautelar de suspensió sol·licitada.

1.8. La representació processal de la societat C-JR Restauració, SL va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, l'11 de febrer del 2025, la Sala Civil va dictar un aute en què desestimava aquest recurs i confirmava la resolució del 18 de maig del 2024, dictada per la Secció Civil 7 de la Batllia.

1.9. El 25 de febrer del 2025, la representació processal de la societat C-JR Restauració, SL va interposar un recurs d'empara contra l'aute de l'11 de febrer del 2025, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i per extensió, contra totes les resolucions judicials pronunciades en el marc del procediment ordinari 7000068/2022, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la societat recurrent

- La societat recurrent retreu a la Sala Civil haver efectuat una lectura arbitrària i abusiva en dret, perquè no va reaccionar davant les diverses resolucions de la Batllia que incorrien en argumentacions contradictòries respecte de la competència relativa a la seva demanda de suspensió dels efectes de les sentències fermes, recaigudes en el marc del procediment de tutela sumària.

- Aquesta manca de reacció legitima la posada en perill de la vida dels estadants de l'edifici en què es troben ambdós restaurants, així com la dels edificis veïns, pel risc d'incendi que representa el fet de compartir la mateixa canonada de sortida de fums, tot i que el Departament de Seguretat del Govern hagi alertat d'aquesta situació, la qual no és compatible amb els estàndards de seguretat industrial en vigor.

- Al·lega que hi ha una absència de diligència per part de les autoritats andorranes, les quals amb argumentacions contradictòries estan posant en risc la vida de milers de ciutadans i cita en aquest sentit la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans, recaiguda en la causa Atanasava c/ Bulgària.

- Seguidament, denuncia que els tribunals ordinaris estan efectuant una interpretació excessivament rígida de l'article 85.4 del Codi de procediment civil, les disposicions del qual estableixen la possibilitat de demanar la suspensió abans de la interposició de la demanda si concorren motius d'urgència i de necessitat que ho justifiquin.

- Segons el seu parer, els tribunals ordinaris han ultrapassat el seu marge d'apreciació, i no han efectuat un control judicial efectiu sobre les qüestions essencials que els hi han estat plantejades, ni han vetllat pels drets i les llibertats reconeguts a la Constitució, motiu pel qual les seves resolucions han infringit el principi de preeminència del dret i el principi de seguretat jurídica.

-
- Conclou que les decisions judicials esmentades representen un atac frontal contra els drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut.
 - Insisteix en què no haver efectuat una correcta aplicació dels articles 84 i següents del Codi de procediment civil té una rellevància constitucional innegable, ja que s'han vulnerat els drets fonamentals anteriorment esmentats.
 - Afirmar que la redacció emprada pels tribunals en aquesta causa és un total i absolut despropòsit, ja que s'ha construït d'esquenes a la legislació en vigor i al sentit comú més elemental, que aconsella la major prudència per tal de garantir les vides dels ciutadans.
 - També afirma que el Tribunal Constitucional té l'obligació moral i institucional d'entrar a valorar des d'un prisma estrictament constitucional el risc que representa que es torni a connectar la canonada de fums compartida pels dos restaurants.
 - Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades amb retroacció del procediment, que se li reconegui el seu dret a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs i que se li acordi una indemnització econòmica pel mal funcionament de l'Administració de Justícia.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil exposa que la batlle va desestimar l'adopció de la mesura de suspensió sol·licitada per diversos motius: en primer lloc, perquè va considerar que no gaudia de la competència funcional per suspendre l'execució d'una resolució dictada per un altre òrgan judicial; seguidament, perquè mancava la justificació dels pressupòsits exigits per a l'adopció de la mesura cautelar sol·licitada i també per la seva extemporaneïtat; i, per acabar, indicava que no concorria l'homogeneïtat necessària entre la mesura demanada i la tutela jurisdiccional que es pretenia sol·licitar.
- La Sala Civil recorda que la mesura cautelar de suspensió demanada suposa l'oposició a l'execució immediata d'una decisió judicial ferma adoptada en un procediment anterior.

- També exposa que l'execució de les resolucions judicials fermes implica la satisfacció efectiva de la part que ha vist el seu dret reconegut en una resolució judicial definitiva, obtinguda en un procediment judicial contradictori amb plenes garanties per a les parts, i com a tal, incorpora el dret a un procés degut, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

- Afegeix que per aquest motiu, l'article 394.1 del Codi de procediment civil estableix unes modalitats limitades de suspensió de l'execució, disposant que: *"L'execució forçosa només es pot suspendre en els casos en què aquesta Llei o les altres lleis aplicables ho estableixin expressament, o quan totes les parts personades en el procés ho convinguin"*.

- La petició de suspensió de la part apel·lant no s'encabeix en cap dels supòsits previstos (revisió, rescissió i nul·litat d'actuacions -article 395-; recursos i impugnacions -396-; concurrència amb un procediment concursal -397-; i, prejudicialitat penal -398).

- La Sala Civil manifesta que allò que pretén la part apel·lant amb la seva petició de suspensió és que s'empari un frau de llei, *"atropellant"* un principi estructural de l'Estat de Dret, com és el de la seguretat jurídica, derivada d'una sentència definitiva anterior.

- Considera que aquest motiu ja seria suficient per desestimar el recurs d'apel·lació; no obstant això, precisa que partint d'una interpretació dels articles que regulen els diferents supòsits de suspensió de l'execució, conjuminada amb les disposicions de l'article 63 del mateix Codi de procediment civil sobre la competència funcional, la competència per decidir sobre la suspensió recau en l'òrgan (ja sigui el tribunal o el saig) que coneix del procediment executori, sense que cap òrgan diferent pugui resoldre respecte d'aquesta qüestió.

- Afegeix que, d'acord amb l'article 85.4 del Codi esmentat, la mesura sol·licitada tampoc es justifica des de la perspectiva de l'element temporal, ja que aquesta no es va formular juntament amb la demanda, o excepcionalment, abans la demanda, quan concorren motius d'urgència i de necessitat que ho justifiquin.

- També indica que, si bé és cert que l'article 85.6 del Codi de procediment civil preveu una excepció al règim general disposant que *"Un cop interposada la demanda, només es pot sol·licitar l'adopció de mesures cautelars si la sol·licitud es basa en fets i circumstàncies que la justifiquin i que no concorrien o no s'havien pogut conèixer amb anterioritat"*.

- Tanmateix, constata que la societat recurrent no va justificar cap circumstància sobrevinguda que pogués permetre la seva adopció en aquest moment diferent d'aquella que existia quan es va iniciar el procediment.

- Conclou que els elements de fet són en tot moment idèntics i que la resolució judicial dictada per la batlle en el procediment d'execució no permetia en aquest cas desplaçar la competència a un altre batlle.

- Pel que fa a l'al·legació de la societat recurrent segons la qual la suspensió també resultava útil a la contrapart, ja que en cas d'obtenir l'estimació de la seva pretensió en el fons, aquesta hauria d'assumir el cost de la restitució i la posterior treua dels treballs necessaris, la Sala Civil recorda que l'actuació de la societat recurrent va intervenir per via de fet, al marge de qualsevol acord entre les parts o de resolució judicial que ho permetés, i, en aquesta eventualitat sense perjudici de la solució definitiva que pugui recaure en aquest procediment declaratiu, allò que correspon és donar compliment de manera immediata a les resolucions fermes dictades pels tribunals.

- Per tots aquests motius, desestima el recurs d'apel·lació i confirma l'aute del 18 de maig del 2023, dictat per la Secció Civil 7 de la Batllia.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El motiu principal del recurs d'empara de la part recurrent, és a dir, la societat C-JR Restauració, SL, es basa en el caràcter suposadament erroni de la resolució judicial que ha estat adoptada amb anterioritat a aquest recurs d'empara, és a dir, l'aute de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de l'11 de febrer del 2025. La societat recurrent estima que s'han conculcat els seus drets protegits a l'article 10 de la Constitució i, més concretament, el dret a una decisió fonamentada en Dret. La interessada demana l'anul·lació de l'aute esmentat i, per extensió, la de totes les resolucions judicials pronunciades en el marc del procediment 7000068/2022, que es reconegui el seu dret a obtenir una resolució sobre el fons, la concessió d'una indemnització econòmica pel mal funcionament de l'Administració de Justícia i la retroacció del procediment al moment en què es van produir les vulneracions.

3.2. Podem resumir els fets que envolten aquest litigi de la manera següent. En el marc del procediment de tutela sumària 4000380/2021, S. G. (gerent d'un negoci de restauració) va formular

una demanda contra la societat C-JR Restauració, SL per recuperar la seva possessió, en la qual afirmava que la defenent havia tallat unilateralment el seu tub d'evacuació de fums. En efecte, una part del tub de la cuina del negoci de S. G. transcorria pel sostre del negoci de restauració adjacent explotat per la part demandada. La part demandant exposava que, a causa de la privació del sistema d'extracció de fums, havia estat obligada a tancar el seu negoci. La demanda interdictal va ser totalment acollida en primera instància (sentència de la Secció Civil 4 de la Batllia del 9 de setembre del 2021) i, després, en grau d'apel·lació (sentència de la Sala Civil del 4 de març del 2022). Entre altres extrems, la societat C-JR Restauració, SL va ser condemnada a reposar, a càrrec seu, el conducte d'extracció de fums en l'estat en què es trobava abans d'haver-lo tallat. És important destacar que les resolucions adoptades dins l'expedient 4000380/2021 són fermes i definitives a defecte d'impugnació dins els terminis legalment establerts.

Poc després, la mateixa societat va formular una demanda declarativa de domini i reivindicatòria (expedient 7000068/2022) contra P. J. A. J., en la seva qualitat de titular del domini útil on es troba radicada el negoci explotat per S. G. En aquesta demanda, l'avui recurrent reclama, entre d'altres, que el tribunal reconegui la inexistència d'una servitud o de qualsevol altra mena de dret a favor del demandat. És en el marc d'aquest segon expedient on la societat recurrent ha sol·licitat, primer a la Batllia i després a la Sala Civil, que s'aturi el procediment d'execució que porta causa del procediment interdictal 4000380/2021. Ambdues jurisdiccions van denegar la suspensió sol·licitada.

3.3. És ben sabut que el recurs d'amparo no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'amparo és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució. I no es pot fer altra cosa que constatar que la sentència de la Sala Civil no presenta, en absolut, cap d'aquestes carències. Vegem-ho.

3.4. Aquest recurs d'amparo se sustenta principalment en una pretesa manca de fonamentació en Dret de l'auto de la Sala Civil de l'11 de febrer del 2025. Si examinem la resolució esmentada, la Sala Civil considera, entre altres qüestions que no venen al cas, que la suspensió sol·licitada és contrària al principi de la seguretat jurídica i, a més, no té cobertura legal, ja que no troba cabuda dins de cap dels supòsits legalment contemplats per suspendre l'execució d'una sentència ferma, és a dir, els articles 395 (revisió, rescissió i nul·litat d'actuacions), 396 (recursos i impugnacions contra les resolucions i els acords que es dictin en període d'execució forçosa), 397 (concurrència amb un procediment concursal) i 398 (prejudicialitat penal) del Codi de procediment civil.

Està clar que la societat recurrent no ha demanat mai la revisió (article 343) o la rescissió (article 143) de la sentència de la Sala Civil del 4 de març del 2022 l'execució de la qual pretén suspendre. Tampoc va sol·licitar anteriorment la nul·litat de les actuacions (article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials) que davallen de l'esmentada sentència dictada en el procediment 4000380/2021. De la mateixa manera, no hi ha concurrència o pendència amb cap procediment concursal (article 397) o penal (article 398). Queda només pendent d'estudi la causa de suspensió

prevista a l'article 396, és a dir, la paralització excepcional d'una execució quan s'interposen recursos contra les resolucions o els acords que es dicten en període d'execució forçosa, o quan s'impugnen els actes que s'hi porten a terme. I la Sala Civil ha raonat que la petició de suspensió s'ha de dirigir, de conformitat amb l'article 63 del Codi de procediment civil, a l'òrgan competent que coneix del procediment executori, en aquest cas la Batllia encarregada del procediment 4000380/2021. Per tant, cal concloure que l'aute de la Sala Civil impugnada està raonat en Dret i que l'aplicació que en fa és raonable, sense que escaigui examinar els motius restants adduïts per la Sala Civil.

3.5. En relació amb la manca de resolució sobre el fons, la nostra jurisprudència és clara en el sentit que *"la manca de pronunciament sobre el fons esdevé possible si el Tribunal Superior de Justícia argumenta de manera motivada les raons"* (aute del 17 de juny del 2024, recaigut en la causa 2024-33-RE). I ja acabem d'exposar, en el paràgraf precedent, els motius que ens duen a considerar que la interpretació del dret aplicable al cas, realitzada per la Sala Civil, és plenament raonable i fonamentada en Dret des d'un punt de vista constitucional.

3.6. És cert però, com s'alça la societat recurrent, que existeixen almenys dos acords de la secretària judicial de la Secció Civil 4 de la Batllia, encarregada de l'execució de la sentència de la Sala Civil del 4 de març del 2022 (expedient 4000380/2021) que denega la suspensió de l'execució, tot suggerint la possibilitat de reiterar l'esmentada petició *"en el marc del procediment instat en demanda declarativa de domini"* (acord del 20 de setembre del 2022) o declarant expressament *"No donar lloc a la petició de suspensió en el marc dels presents autes, sense perjudici de la resolució que pugui efectuar el Batlle competent en el marc de la causa registrada amb el número 700068/2022"* (acord del 30 de novembre del 2022). Però no és menys cert que la societat recurrent podia recórrer contra els acords esmentats, com expressament constava al peu d'ambdós acords, i no ho va fer. Per tant, la societat recurrent disposava dels mecanismes necessaris per esvair qualsevol dubte al respecte i si no ho va realitzar, no pot ara prevaldre's de la seva pròpia omissió.

3.7. La societat recurrent estima també que l'absència de suspensió posava en perill la integritat dels veïns, compte tingut que els experts alertaven que la sortida de fums no era compatible amb els estàndards de seguretat industrial vigents. Però aquest motiu tampoc pot triomfar, perquè res impedeix a la societat recurrent posar aquesta circumstància en coneixement de les autoritats competents, una volta hagi executat la seva obligació de reposar la canonada d'extracció de fums en el seu estat primitiu. Les autoritats esmentades podran aleshores, si s'escau, adoptar les mesures necessàries per prevenir la producció de qualsevol accident. Per acabar, la societat recurrent ha portat a col·lació la sentència Atanasova (i no Atanasava com s'indica erròniament) c/ Bulgària, dictada pel Tribunal Europeu dels Drets Humans el 2 d'octubre del 2008. Una vegada examinada aquesta jurisprudència (si resulta ser aquesta, a defecte d'indicació del número de l'assumpte), se'n deriva que la demandant es queixava de l'arxivament d'un procediment penal per prescripció de l'acció imputable a un retard judicial i de la manca d'examen de la seva demanda de responsabilitat civil per part del mateix tribunal penal. Resta clar que l'objecte d'aquesta sentència s'allunya molt del cas que avui ens ocupa i, per tant, no pot ser presa en consideració.

3.8. Les consideracions exposades en els fonaments de dret anteriors justifiquen la inadmissió a tràmit del recurs d'empara per una manca manifesta de contingut constitucional (article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2025-15-RE presentat per la representació processal de la societat C-JR Restauració, SL contra l'aute de l'11 de febrer del 2025, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal de la societat recurrent, a les Seccions Civil 4 i 7 de la Batllia, a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 14 d'abril del 2025.

Joan Manel Abril Campoy

President

Pere Pastor Vilanova

Vicepresident

